

Aan: Het Ministerie van LNV

Betreft: Reactie internetconsultatie "Zienswijze concept 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn"

Echt, 25 augustus 2025

Geachte mevrouw, mijnheer,

Namens Livar BV, het Limburgs Kloostervarken (Beter Leven Keurmerk 3 sterren), wil ik hierbij een zienswijze indienen op het concept 8e Actieprogramma Nitraatrichtlijn (APN).

1. Inleiding

Wij onderschrijven de doelstelling van de Nitraatrichtlijn (91/676/EEG) om waterkwaliteit te beschermen. Tegelijkertijd is het van groot belang dat binnen het mestbeleid ook bodemkwaliteit, organische stofopbouw en klimaatdoelen nadrukkelijk worden meegenomen. Stromest van varkens is een mestsoort die daarin een cruciale rol kan vervullen.

2. Huidige ongelijke behandeling

In de huidige mestwetgeving bestaat reeds de mogelijkheid om extra fosfaatruimte toe te passen bij gebruik van organische stofrijke mest. Dit is terecht, omdat organische stof de bodemvruchtbaarheid, nutriëntenbenutting en koolstofvastlegging bevordert.

Echter, deze extra ruimte geldt uitsluitend voor biologische meststromen. Voor stromest afkomstig van niet-biologische varkensbedrijven geldt deze verruiming niet. Dit onderscheid is:

- Onlogisch, aangezien de milieueffecten van stromest niet afhangen van de productiewijze.
- Niet wetenschappelijk onderbouwd, omdat de hoeveelheid effectieve organische stof identiek kan zijn.
- In strijd met het gelijkheidsbeginsel (art. 1 Grondwet; art. 20 EU-Handvest).

3. Juridisch kader

De Nitraatrichtlijn, artikel 5 lid 4, staat differentiatie naar mestsoort toe, mits gebaseerd op objectieve milieucriteria. Het huidige onderscheid biologisch/niet-biologisch voldoet daar niet aan.

Daarnaast geldt het proportionaliteitsbeginsel: beperkingen moeten in verhouding staan tot het doel (waterkwaliteit). Een uitsluiting van niet-biologische stromest draagt níet bij aan waterkwaliteitsverbetering.

4. Verzoek

Wij verzoeken het ministerie dringend om in het definitieve 8e APN het volgende te verankeren:

1. Gelijke behandeling van alle stromest – laat zowel biologische als niet-biologische stromest in aanmerking komen.
2. Objectieve criteria – definieer organische stofrijke mestsoorten op basis van hun gehalte aan effectieve organische stof (EOS).

5. Conclusie

De huidige ongelijke behandeling van biologische versus niet-biologische stromest is juridisch en inhoudelijk onjuist. Gelijke behandeling draagt juist bij aan de doelen van de Nitraatrichtlijn, aan een duurzame verbetering van de bodemvruchtbaarheid en aan de realisatie van de klimaatdoelen.

Wij verzoeken u daarom dit onderscheid in het definitieve 8e APN te corrigeren en voortaan alle stromest – ongeacht de productiewijze – in aanmerking te laten komen voor extra fosfaatruimte.

Hoogachtend,

Livar BV
Het Limburgs Kloostervarken
(Beter Leven Keurmerk 3 sterren)

Frank de Rond
Algemeen Directeur

T: +31 (0)88 548 27 83 | **M:** +31 (0)6 415 24 204 | frank@livar.nl